

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।**ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਕੈਪੂਰ. ਜੇ. ਜੇ.****ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ****ਬਨਾਮ****ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।****1952 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 263-ਪੀ**

ਪਟਿਆਲਾ ਐਂਡ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਨਿਆਂਇਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2005 ਬੀਕੇ ਦਾ ਨੰਬਰ X) ਧਾਰਾ 49—ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ— ਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਝੂਠ ਹੈ—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (ਸੋਧ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ II)—ਸੈਕਸ਼ਨ 20—ਵਿਸਥਾਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਤੋਂ ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ—2005 ਬੀ.ਕੇ. ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ X ਦੀ ਧਾਰਾ 49 'ਤੇ ਅਤੇ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਜ਼ ਲਾਅਜ਼ (ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1957 ਦਾ XXXVIII)—ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (1882 ਦਾ IV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 41—ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ।

ਉਸ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸਟੇਟਡ ਟ੍ਰਾਈਓਨਟੀਵੀਏਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2005 ਬੀਕੇ ਦਾ X, ਦਰਸਾਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੇ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੁਆਰਾ ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, II, ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ^ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਅਤੇ 101 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ , ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਜ਼ ਲਾਅਜ਼ (ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1957 ਦਾ XXXVIII) ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪਬੰਧ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 38 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕੋਦਰੀ ਐਕਟ II ਨੇ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਛੁਹਿਆ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਯਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਕੋਲ . ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਸੱਚੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 41 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਹਨ:

(1) "ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ;" ਅਤੇ

(2) "ਇਹ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਾ-ਸਰਗਰਮਤਾ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ

ਸੀ।"

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, II ਕਲਾਸ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਨੇ ਮਿਤੀ 17 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਡੀਐਸ ਨਹਿਰਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੇਐਨ ਸੇਠ ਅਤੇ ਦੁਰਗਾ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਇਤ, ਜੇ. ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ: -

	ਰਾਜ ਕੌਰ
	(ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ)
	1
ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ (ਮੁਦਈ)	ਮਹਾਂ ਕੌਰ
ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ	
	◆
	ਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਮੁਦਈ)
	ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ (ਮੁਦਈ)

ਰਾਜ ਕੌਰ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਢਪਈ ਵਿੱਚ 851 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚੋਂ 481 ਕਨਾਲ 7 ਨੜਲਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਕੌਰ ਕੋਲ ਅਦਨਾ ਇਨਾਲਿਕ ਸੀ, ਫਿਰ * ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਰਾਜਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ 1953 ਬਿ. (1896 ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ) ਰਾਜ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਮੱਗਲ 4 ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। A ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਤੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਕੌਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਕੌਰ ਭਾਦੋਂ, 1987 ਬਿ. (ਅਗਸਤ, 1930 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਿਆਂਦੇ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪਾਂਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਤਪੋਕ 4 ਅਸੌਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। 19 (57 ਬੀ.ਕੇ.

(ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, I^SJTariH ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 84,357-8-0 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੇ 5 ਕਾਰਤਿਕ, 2005, ਬੀ.ਕੇ. (23 ਅਕਤੂਬਰ, 1948 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਨੂੰ ਕੇਹਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ *ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਿਰਫ ਜੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ 6 ਫੱਗਣ, 2006 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ (17 ਫਰਵਰੀ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਰੀਦੀ ਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਇਆ, ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਮਹਾਂਨ ਕੌਰ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਾੜ, 19 (57 ਬਿਕਰਮੀ) (ਮਈ, 1938 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੋ ਸੂਟ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜ) ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁਣ ਕੋਈ * ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ* ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜੋ

ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਡ੍ਰਾਇਟ, ਜੇ , ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ - ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ - ਕਈ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਖੁੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ। ਐਡ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਛੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

- (1) ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਮੁਦਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ *ਪੁੱਤਰੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਕੌਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ? ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?
- (3) ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਸੂਟ. ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਦੀ ਝਗੜਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ, ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(5) ਕੀ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

(6) ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਹਿਜ਼ ਹਾਈਨੈਸ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ?

ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧੀ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ; ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ; ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰੈਜ਼ ਨਿਆਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਵੇਂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਤੀਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੰਨਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ - ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਸੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ, ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਲਾਇਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਦੁਲਾਤੀ ਜੇ. ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼

ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਮ ਕੌਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਣਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ - ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2005 ਬੀਕੇ ਦਾ ਨੰਬਰ X) ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਹੋਰ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ [1952 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 193 (ਪੀ) ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 288 (ਪੀ)] ਵਿੱਚ ਉਠਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ [ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1953 ਦੀ 4 (ਪੀ)] ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਨਹਿਰਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ "ਪੈਪਸੂ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜ ਸੀ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ (1951 ਦੇ ਨੰਬਰ II) ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਭਾਗ (ਬੀ) ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਪਸੂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੀ. ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋ- ਆਯੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2005 ਦਾ ਸੰਖਿਅ 15.) ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੈਪਸੂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗਸਤ, 1948 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਧੀਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਪੈਪਰ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"(1) ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: -

(a) ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(b) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲਾ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ:

(i) ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ, ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਡੀਕ੍ਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਜੱਜ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਜਾਂ

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 1,000 ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਹੋਰ ਸੂਟ ਵਿੱਚ 500;

(c) ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

(2) ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ~

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।-ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸਟਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਸਟਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 1951, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ + ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੰਹਿਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ * 1 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਕਤ v ਕੋਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: -

ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਐਕਸ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਬੀ.ਕੇ. ., ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ, ਭਾਵ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ AP ਪੀਲ ਦਾ ਰਿਗ ht ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਸੀ। 1951, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। . ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ - ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੇਸ਼ੱਕ, 1951 ਦਾ ਐਕਟ II, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੇ.ਐੱਨ.ਪਹਿਲੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਧੀ ਸਿਰਫ ਵਿਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ-

ਦੁਇਤ, ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦ ਕਲੋਨੀਅਲ ਸ਼ੁਰੂ ਰੀ ਫਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਮੈਨਘਟਨ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ: -

"ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਮਹਾਮਹਿਮ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ? ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣਾ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਹੁਤ/ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸਦਰ ਏਯੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡੋਲੀਲੁਦੀਨ ਓਸਟਾਗਰ (2) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ: -

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਐਪ ਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜੱਜ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।"

ਸਾਡੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਸਰਸ ਗਣਪਾਈ~ਆਰਡੀ} ਹੀਰਾਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਗ ਗੜਵਾਲ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ, ਲਿਮਟਿਡ, (3) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਲੋਨੀਅਲ ਸ਼ੂਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕਮ- ਗੁਰਬਮਡਰ smgh ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਮੈਸਰਸ ਗੋਰਧਨ ਦਾਸ- ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ (2),। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ।

ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ , ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, * ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸੀ , ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਕੋਡ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ "ਕੋਰ ਰਿਸਪੋਂਡਿੰਗ ਟੂ" ਸਮੀਕਰਨ ਲਈ "ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੋਰ ਵਿਅਰਥ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ • ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਨੂੰ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਮੁੱਚੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੋਡ ਦੇ ਗੁਰਬੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ , ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦਾ ਐਕਟ II ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਦਾਬਹਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ-

ਕੋਡ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1), ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 49 ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਅਤੇ 101 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, 1957 ਦਾ ਨੰਬਰ 38 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਸਮੇਤ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ, ਭਾਵ ਪੈਪਸੂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ 38 ਦੇ 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ “ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਜੋ ਕਿ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2005 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ (2005 ਬੀਕੇ ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ. X.) ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਡਿੱਗਣਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ

ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ-ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਡ੍ਰਾਇਟ, ਜੇ. ਕੋਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੇਸ਼ਕ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਛੂਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 38 ਆਫ 1957 ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਪਸੂ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 38 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ II ਨੇ ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਛੂਹਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪੈਪਸੂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ 1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 100 ਅਤੇ 101 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੱਥ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1951, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਿੰਨ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ (ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 193 (P) ਅਤੇ 1952 ਦਾ 288 (P) ਅਤੇ ਕੇ ਦਾ ਨੰਬਰ 3 (P) ਲਾਈ ਸਿੰਘ 1953) ਹੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐੱਸ ਜੇ ਈ ਸੀ ਜੇ ਐੱਸ ਜੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁਲਟ, ਜੇ.

ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸਬੂਤ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਲੰਘੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਬੂਤ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ * ਚੰਗਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਬੂਤ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਸਬੂਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਮਹਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ " ਦੇਰ ਸਿੰਘ" ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂਕੌਰ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 8 11 (1 ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੁਲਟ, ਜੇ.

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ 1893 ਦੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ, ਉਸਦੀ ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ, ਕਦੇ ਵੀ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਦਸਤੂਰ -ਉਲ-ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੋਬਕਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਮਾਘ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਓਸੀ- ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ

ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਪੋਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵੀ ਉਸੇ ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ। ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਡਾਇਟ, ਜੇ.

“ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ (ਪੰਜਾਬ) ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 58, ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਆਮ ਵਾਰਸ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋਣ, ਅਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਸੰਪਤੀ ਵਾਂਗ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ * ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਐਡ ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਡੇਢ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ, ਭਾਵ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ 4 ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, ਵਿਆਖਿਆ IV ਦੀ ਧਾਰਾ 11 'ਤੇ

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: -

"ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"।

ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ? ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਖਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋ . ਤੇ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਹਿਣ ਤੇ ਹੋਰ ਕੌਰ, ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਕੌਰ ਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਵਾਰਸ, ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ। ਦੁਲਟ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਖਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਜਾ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ 41. ਕਿੱਥੇ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ; ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ , ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਬਾਦਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ: ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ * ਨੇਕੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਨੇ ਸੱਚੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕ ਬਣੇ। ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਅਸਿੱਧੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਮਾਲਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਥਕਾਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੱਚੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਾਲਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਬਖਸ਼ੀ ਮਹਾਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਹਨ: -

- (1) ਕਿ "ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ;" ਅਤੇ

(2) "ਇਹ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਿਰਫ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੇਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਤੰਬੂ ਸੀ।

ਇਹ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨਿਯਮ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਭਾਵ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਵ, ਰਾਜੇ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਉਠਾਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ (ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ) ਖੋਜਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਏ ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 141 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮ. ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 141, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ।

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ 0 [^] 1, ਸਿੰਘ ਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ- ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 141, ਸੀਮਾ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਐਕਟ, ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਡੁਇਟ, ਜੇ. ਮਾਲਿਕ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਫਿਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੌਤ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਅਗਲੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 141 ਅਧੀਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸੀ. ਕੌਰ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 141, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 141 ਉਸ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਮਹਾਂ ਕੌਰ ਸੀ; ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਮੈਨੂੰ ਧਾਰਾ 141, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬੰਕੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਘੂਨਾਥ ਸਹਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ.ਸੀ., ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ

ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਵੀ ਇੱਕ ਬੰਸੀਧਰ ਦਾ ਸੀ। ਜੋ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। 1894 ਵਿੱਚ ਗੁਮਾਨੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਾਇਦਾਦ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਗੁਮਾਨੇ ਦੀ ਬੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਰਸਵਤੀ, ਜਿਸਦੀ 1920 ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸੂਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਸਵਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਮਾਨੇ —ਜਿਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸਰਸਵਤੀ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ। ਸਰਸਵਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 141. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 141 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 144, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰਈਆ ਦੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਟੈਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 144 ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬਹਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਸਨਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) 22 ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ। ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ * ਸੇਠ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰੋਮ ਕੌਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕ੍ਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਪੂਰ. ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ